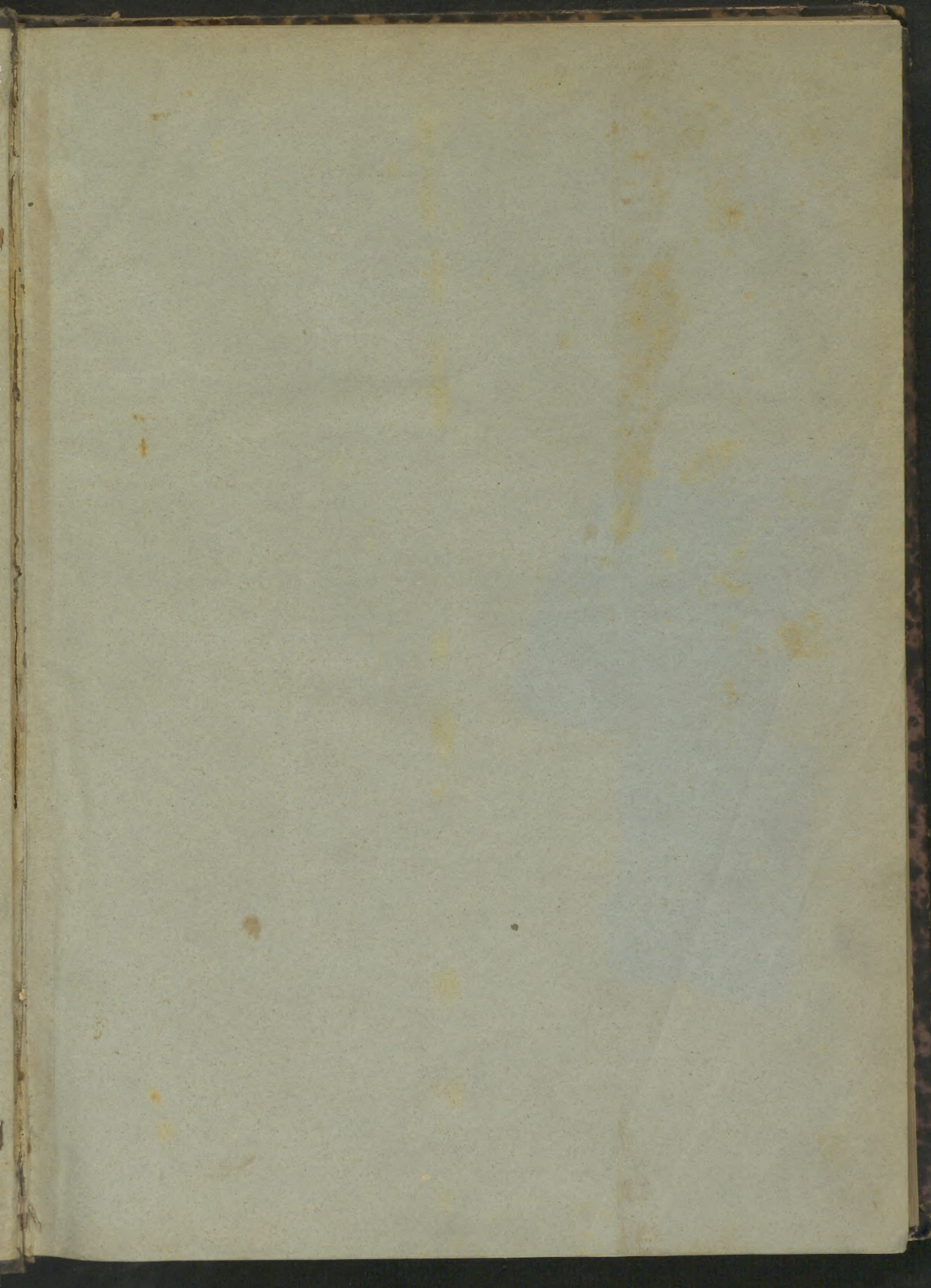

590

G I.4

Յ Է Լ Ե Ք

Հ. Մարտ 1883

ՄՈՒՍԱՎԱԿԵՐ

ՐԻՍԱԼԵՅԻ ԻԼՄԻՅԷ, ԷՏԷՊԻՅԷ, ՍԱՆԱԻՅԷ, ԹԻԻՃԱՐԻՅԷ, ՇԻՔԵԱԵԷ ՎԷ
ՄԷՊԱՆԻՍԻ ՄԻՏՖԻՏԷՅԻ ՍԱԻՐԷ

ՏՕՂՐՈՒ ՍԷՕԶ ԱՃԸ ՏՐԸ

ՅԷԼԷՔ 1883 յէնէսինին տէվրինէ պէտ էտէճէյի սըրտտա գարիւնու- նա իրի չէյտէն տէմ վուրաճադ տըր .

Պիրիսի գուրագլարա խօշ կէլիճի , սինիրլէրի կէվչէտիճի , վէ էնաամ այ- նէսի կիպի վիճուտի միւլհամ , վէ հիյ- եթի մուազղամ կէսթէրէրէք զու- րուր կէթլրիճի թաթլըս սէօզ իսէ տէ , նէ չարէ քի թաթլը տըր . վէ տաար- նըն սիհիրի , չօզլարընըն պասիրէթինէ բէրաէ չէքէրէք քէնտի քէնտիսի ալ- տաթաըրըր :

Տիկէրի գաղպլէրի ինճիտիճի , ին- սանա զօր կէլիճի , վէ հէր իլլէթ մա- րազ , վէ կիզլի աշիքետար տէրտի խա- պէր վէրիճի աճըս սէօզ իսէ տէ . նէ ֆաիտէսի վար քի հէր նէ գատար տօյրուտա օլսա տճը տըր , գապուլի կիւճ վէ հազմի չէթին օլսուր :

Լաքին քետարը ագըլ հանկիսինէ ի- նանմազ տըր . ալտանմազ մը , եօգսա տէրտի աննաեղպ տէվա արամազ մը . պուլուն իչուն տիւլիւնմէք պիլէ իզ-

թիզա էթմէլ . քիմ օլսա տէրտի ան- նաեղպ չարէսի արգաաընա տիւլմէք լեազըմ կէլիւր տէնէճէյի միւսարաւ Վէ պիլիթիպաւ տըր :

Էվվէթ պուլունուր էօյլէ ատէմլէր քի , իլլէթինի հէքիմինտէն պիլէ սազ- լաեարազ քէնտիսինի գանկրէնա թէհ- լիքէսինէ գատար կէթիւրիւր նէ ա- գըլա խըտմէթ էտէրէք պիլմէմ . . . :

Պուլունուր էօյլէ հէքիմլէր , խաա- թէլէրինին իլլէթի պիլ պաշգա չէյ օլ- տուղունու ախիրէն քէշֆ էթմիլ պու- լունաուգլարը հալտէ , թէրթիպ վէ րէէյի էվվէլլէրինին թէպտիլինի քէն- տիլէրինէ քիւլիւքիւք սաեարազ խաա- թէեի էօլտիւրէնէ գատար օղրաշըր- լար . նէ ինսաֆ վէ վէճաանա միւպ- թէնի տիր թաարիֆ էտէմէմ :

Վէ պուլունուր էօյլէ խաաթէլէր վէ հէքիմլէր տէ քի , իլլէթի քէշֆ էտէ- մէղլէր պիլէմէղլէր . հէքիմ հէր թէր- թիպ վէ թէտպիրի իքմալ , վէ խաաթէ տաիսի էնվաի մուալէճէ իսթիմալ է- տէր իսէ տէ , խաաթէ ալթ ուճու իֆ- լաւ պուլամազ վէ էօլիւր կէտէր . վէ

նէ սէպէպլէ էօլտիւյիւնիւ հէմ խաս-
թէ վէ հէմաէ հէքիմ ֆարգ էտէմէզ:

Շու իւշիւնճիւ նէվի պիր տէրէճէ-
եէ գատար մաաղուր թուլթալըմ. զի-
րա պիր խասթէնին վաղիֆէսի հէքիմ
կէթիրմէք, վէ հէքիմին խըամէթի տէ
պիլտիյինի սարֆ էթմէք օլտուղունա,
վէ թըպապէթ իլմի, պու կիւնքի կիւ-
նէ գատար հէնուզ չօճուգլուգ հա-
լինտէ պուլունտուղունա նէզարէն,
պիլկիսիլլիյէ դուրպան կէտէնլէրին
տաեւսը զայրը մահտուտ, վէ պու-
նուն թէսպիր վէ չարէսի իսէ Ալլահա
գալմըշ պիր իւմիտ տիր:

Լաքին, իլլէթինի քէթմ էտէն խաս-
թէ իլէ, ախիրէն քէշֆ էթտիյի իլլէ-
թէ կէօրէ պիլէրէք թէրթիպինի տէ-
եիշտիրմէեէն հէքիմլէրէ նէ աէեէլիմ:

Մէյէրչի աեաղլարըմըզ՝ կիրտապը
մէհէքէեէ եանաշմըշ, վէ իչինէ տիւ-
շիւպղարգ օլմաղլըղա գըլ փայը գալ-
մըշ օլան պիր սըրատամ տա մը, տօղ-
րու՝ լաքին աճը սէօղէ հալալէյի սէմ-
մի իթիպար էթմէք իսթէմէեիպ տէ,
եանլըշ ամմա թաթլը օլան սէօղէ է-
հէմիսէթ վէրէրէք քէնտիմիյի իղֆալ
էտէլիմ:

Մաալիւմ տիր.քի Ֆէլէթի թա մու-
գատտէմէսինտէն պէրու, էլի իլէ ա-
եաղընա տուզադ գապան, վէ լա-
եուհսա տէրտ պէլա միհնէթ վէ մէ-
շագգաթը, պիլ իսթիեար արաեըպ
պուլան սէֆիլ ինսանըն, պիր տէ տէօ-
նիւպ քէնտիսինէ գահրլար վէ սիթէմ-
լէր եաղտըրմագտա օլտուղունու ա-
ճըմագտա տըր:

Պու խուսուս տախի էլ իլէ արանը-
լան պէլիեէլէրտէն մաատուտ տէյիլ
մի տիր. պունտա Ֆէլէյին նէ մէտ-
խալի վար տըր. պիր աաէմ քէնտի

իլլէթինի սաղլար, վէ հէքիմինտէն
լեաղըմ կէլէն թէտալիեի պուլամաղ
էօլլըր, վէ պիր հէքիմ խասթասընըն
իլլէթինի աննար, վէ ծնա կէօրէ մուա-
լէճէ վէրմէզ էօլտիւրիւր իսէ Ֆէլէք
պունա նէ եափսըն:

Իշթէ պիղիմ Մահմանադրու իւն-
ումուզ, պու կիւնքի կիւն մանէն օ
հալտէ տիր. Մահմանադրու իւն . . .
նէ թաթլը սէօզ. պիրիսի պիլտէն
միլլէթէ նէ կիպի իտարէ թահթըն-
տասընըզ տէյի սիւալ էտէր իսէ, աղ-
ղըմըզ տօլտուրաբագ, վէ կէօյսիւ-
միւլիւ կէրէրէք աահմանադրալիան
ըզ տիեէճէյիզ. ֆաթրիգխանէմիլտէ
իտարէյի իսթիպտասիյէ եօգ տուր.
Պատրիարքտան Առաջնորդլարան
թուլթա, էն աաի մէմուրլարըմըզա
գատար ֆուէ իլէ իճրայը ինթիլապ
օլունուր ճէվապը վէրէճէյիզ:

Վէ Ծ—6 եիւզ սէնէլէրտէն պէրու
անճագ էհալիեի աահմանադրալիան.
վէ իտարէեի աահմանադրալիան էտէ
պիլմիշ մուաղզամ միլլէթլէրին, Ֆրան-
սըղլարըն վէ ինկիլիլէրին գանօննա-
մէսինէ թագլիտ էալիլիշ պիր ըիսա-
լէյի ինթիլապիյէ վէ իտարէ կէօս-
թէրէճէյիզ:

Տիյնէեէնին մաաշալլահ. . . սէսինի
էշիտէճէյիզ. . . վէ քէնտի քէնտիմիզէ
իսէ, օլուր իսէ թէգատտիւմ պու
գատար օլտուն, աղ վաղըթ իլինտէ
էն մէտէնի միլլէթլէրէ ըիւպարըզ. . .
նէ աղիմ մուվաֆֆագիեէթ տիր.
վէ արթըզ պիր էքսիլիմիզ գալմամըշ
տըր եօլլու գուրու գուրուեա պիր
իֆթիլապ տըր էտէճէյիզ:

Պունա էլպէթտէ հէմ քէյֆլէնմէ-
լի, հէմ տէ պէպիւրլէնմէլի տիր.
չունքի եիւզլէրճէ սէնէլէրտէ, մէք-

Թէպէր մէտրէսէլէր իլիմէր վէ Թէր-
պիտէլէր իլէ, կիւճ հալ դաղանըլա
պիլէն պիր մուվաֆֆադիտէթի, պիղ-
լէր ազ պիր զէման իշինտէ, վէ զահ-
մէթսիզ պիր գօլայլըդ իլէ էլտէ էթ-
միշ օլուր իտէք նէ զարիպ, վէ իֆ-
թիխարի միւճիպ ֆիթուհաթ առաւ օ-
լունուր:

Իշին պու եալորըզը ճիւլը օլան
սուրու ըէամլյէսինին բիւշիւտէյի էս-
լարընը գալարըզ տա, պիր տէֆա
տա իշէրիսինէ աթֆը նաղարը տըզ-
գաթ էտէր իտէք, օ զէման աննաեա-
ճալըզ քի պու բէրտէ հալիմիզի վէ
խաաթէլիյիմիզի կիզլէյիճի պիր բէր-
տէ օլուպ, քէնալիմիզ պիլէրէք, վէ
հէքիմէրիմիզ ֆարզ ու ֆէհմէտէրէք,
իլլէթիմիզէ նաֆի օլմանան, վէ տէր-
սիմիզէ եարամանաճալը տէրքեար
պուլունան Թէտալիլէր իլէ ապէսէ
սարֆը էվգաթ, վէ իլլէթիմիզի էս-
քիթմէքլէ, հալիմիզի քիւլլիէն տիւ-
չարը մաղարաթ էթմէքաէյիզ:

Թէէսիւֆ օլունաճադ հալ... էվ-
վէթ պու տախմանադրուիլն իտա-
րէյի միլլյէմիզի միւզմէհալ, վէ էվ-
հէր ճիհէթ տիւչարը բէրիշանիյի հալ
էտէեօր, վէ պու տա ըէէյ էլ այն
կէօրինաթիւ հալտէ պիւեիւքտէն
քիւլիյէ վարասընա գատար պիր
զաֆլէթ ույգուսունա տալմիշ, վէ
եօլումուլու շաշըրմիշ օլաուլումուզ
իլուն քիմնէլէր իսլա էթմէեօր Սիւպ-
հան Ալլահ...:

Իհթիմալ քի պուրալարը միւթալէա
պուեուրան զէվաթտան, պու նէ գա-
տար միւպալէալա տէեէն պուլուն-
սուն, լաքին պունտա գաթան միւ-
պալէալա եօգ տուր, տօղրու լաքին
աճը սէօզ օլտուղունտան գուլագլա-
րա էօյլէ տօգունուր իշթէ իսպաթը:

(Գուսուրու պասկնա)

ՀԻՒՍՆԻԻ ԱԽԼԵԱԳ

ՏԻՊԱՃԷ

Խասախի ինսանիյէնին էն էնէմ վէ
էլզէմի հիւսնիւ ախլեագ օլտուղունու իս-
պաքա լիւզիւմ եօգ տուր. զիրա մէգիեթ
վէ իւլլիեթ սէնիլէն ֆիւլլի մուհասէնա-
քըն միրաք եախոս միգեսար սր:

Հիւսնիւ ախլեագ պաւըքնա իլմ իլէ գա-
զանըլըր օլտուղու հալէ, իլմին պազիլէ-
րինէ հապ էսէ կէլիր օլտուղու դուրուր ու
ֆիպրին սալի խաամի օլարագ, հիւսնիւ
ախլեագա մալիֆ օլա պիլէն ճիսսի ալիմ-
լէրին ֆիպր ու դուրուր բէյա եթմէլէրի
գապիլիզ, վէ հէր հանկի ալիմ քանըլան
զաքա ֆիպր ու դուրուր վար իսէ, օ ա-
սէմին հիւսնիւ ախլեագա մալիֆ օլապիլ-
միւ օլմասը միւմֆիսիզ սր:

Պու ալէմսէ արանընըզ ալիմ սէնիլէն,
վէ ալիմ սէնու պիլինէն զաքարը, էյէր
հիւսնիւ ախլեագա մալիֆ իսէլէր քէմամ
ալիմ օլուպ, սէյիլ իսէլէր իլմին ֆէնանա
սարֆ եթմիւ խաին ֆիքնէ, վէ ճիսսի
պէէր իշինսէ պիրէր էսխասը միգիրէ
սիրլէր ֆի, անլէրսէ ֆազիլէր սէնիլէն խա-
սիեթին միւհասէսի գապիլ սէյիլ սր:

Վէ ֆէգա արանընըզ քապիլի վէ իս-
քիեարի սիւրէքսէ ախլեագը համիսէնէ
մալիֆ օլանլարը անլէր ֆի միգանը խըլ-
գէք, եախոս քէրպիեթլի վալիսէյն վէ ճիս-
սիեթ ինսանսան օլարագ հիւսնիւ ախ-
լեագ սահիպի սէյիլէր իսէ, ինսան զըս-
մընըն հազգսըզ վէ էսէպսիզլէրի, էսնա
միւրթէֆիլլէրի, վէ հէմ ճիսսիլէրին ճա-
նի սարիզ վէ րազիլլէրի սիրլէր:

Իմսի պու հիսապնա հիւսնիւ ախլեագը
իւշ ճիհէքսէն արամամըզ լեագըմ կէլէնէ
սր. Ա. ճիսսի իլմ վէ քէրպիեթէն, Բ.
խըլգէթի քապիլէն, Գ. վալիսէյն ճանի-
պիսէն իֆա օլունմուռ հիւսնիւ վազի-
ֆէսէն:

Խիլզէթի ապիլէսէն կէլէն հիւսնիւ ախ-
լեագ, էսէրի սէմէրէյի վէնսան սր. վա-
լիսէյն քէրպիեթսիսէն ճէւաք էսէն, պիր
լուքֆ վէ ինսան սր. ամմա իլմ քանսի-

լինեցն հուսուլ էլլեեկն իսէ, հիւմլեեկն Թաիգ օլարագ պիր մուվաթագիեէրի պի փաւեան սր. նիչուն քի պիրիննիսի քապիյի օլարագ գազանըլմը օլանաղընսան հէր հալսէ գուլվէրլի իսքիսասա, իքիննիսի մէյլիեարլա իսքիհսալ գըլընանաղընսան սէվամ ու սէպարա միւհքան օլսուղու հալսէ, իլմ իլէ քահսիլ օլունան հիւսնիւ ախլեագ, քապիյի օլմաեան իսքիսասը, վէ իմքիսալ պապիւնսէ վագը օլմաեան սէվամ վէ սէպարը սա պէրապէրնէ քէվսի վէ քէսլիմ էսէր օլսուղու բանա սր :

Հիւսնիւ ախլեագըն նիհէրլէրի հագգընսա պու գասար իլէ իքիթա էսէրէք, միւրասըմըգ, նիւսլէրինի պիքթէթըրգ միւն-Ֆէրիսէն պահս էրմէք օլմաեըպ, հէր հանկի նիհէրսէն օլուր իսէ օլսուն ախլեագըն քէսպի հիւսն էրմէսի, վէ սէ Թաիսէսի նէ սիր. վէ հանկըլարընա հիւսնիւ ախլեագ սէնիլիւր շուրասընըն նագարիեաքը ումու-միյէ նոգքասընա միւնհասըր օլան միւպահասաքընա կիրիշիլէնէք սր :

Պու ալէմսէ հէր պիր Թէրսին մագսէսի խուսուսիսի ռէթահըր հալ, հայսիեք, վէ շէրէթ իլէ եաշամագ օլսուղու մաալիւմ սիւր. սէմէք սր քի պէնիյի աշէմ ռէթահըր հալ իլէ եաշամագ իչուն պաշըրնա նէթսինէ, հայսիեք գագանմագ իւզրէ հէմ նիւսինէ, միւշէրէթ օլմագ պապիւնսէ սալի վաքան վէ միլլէրինէ իւրքմէք էրմէյէ մէնպուր սուր :

Լափին աճաիպի շունսա սր քի, պու մագսէս վէ արզու հէր քէսէ ալէսսէլիյէ մէվնուս օլսուղու հալսէ, հիւսնիւ մուվաթագիեէրի միւնքին օլան խըսմէք, վէ Թէրանէք չոզլարընսա մէթգուս պուլուն-սուղոնսան, արզուսինին հուսուլինի քէք ազլարը խըսմէքինին միւքեաթըրնսան պէլլէր իսէ սէ, էֆսէրի աշէմլէր եա քազլիսի իլէ կէօզ պօեամագ, եա սէ շունուն պուլունն էլինսէն լուքթ վէ գըսմէքինի ղասպ վէ քալան էլլէմէք իսքէր :

Իքիսինին մագսասըր սա կէրչի պիր, լափին մուվաթագիեէր եօլունսա օլան քէ-շէպալիւլէրի պիր պիրինէ մուղաիր սր. շէօյլէ քի պու մագսասըն հուսուլինէ հիւս-

նիւ խըսմէք էսէնլէր ախլեագըր համիսէ սահիպի օլանլար, վէ խըսմէքի մէզպու-րէէի սուի իսաթ էլլէեէնլէր իսէ ախլեագը պօգուգ պուլունանլար սր :

Իմսի ախլեագըր հասէնէ իլէ, ախլեագըր մէզմումէ գիւր օլունան մագսասա վագը օլան խըսմէքսէն միւշահասէ էսիլիւր քի, պէր միւնվալը մուհարրէր մէզիեէք նագարիեաքընա ինսանլարըն մէհէքքի սալի ղայրէք վէ խըսմէքի մէշունէք սր :

Մագսիսի մէզպուրէեէ վագը օլան խըսմէքին էնվաի չօգ օլուպ, վէ հիւմլէսի սալի մուզալիսլէրի վէ ղասիպլէրի իչինսէ մաղուգ պուլունսուղունսան, վէ միւնիպի սէնէք օլան նիհէրի իսէ, հէր պիրիսի պիր իքիսալ միւնվէրի իւզէրինսէ նէրէեան է-սէր օլսուղու հալսէ, իքի քարաթըրնը իհա-քա էսէն իքիսալսըզըզլար արասընսան քէթըրգ վէ քէմէիգ էսէ պիլմէլիսէ ղա-եէք կիւնլիւ պուլունսուղունսան, իշպուրիսալէսէ պաշըրնալարընը էլէ ալարագ, հէր պիրէրլէրինի քէնսի միւնվէրի, վէ միւնվէրի պուլամամը, էալսօս նոգքայը մէր-քէզիլէսէն սափմըք նէհէրլէրի իլէ պէրա-պէր գարիունու քիւրամըն նագարըր սըզգա-քընա իհալէ էսէնէլիյէք սր :

ՊԻՐԻՆՃԻ ՊԱՊ

Ի Թ Ի Տ Ս Լ

Տէաիք քի հիւսնիւ ախլեագ տէ-նիլէն խասսիեէթի մէմուհէ պիր ի-թիաալ միւնվէրի իւզէրինսէ ճէրէեան էաէր տէեու, իմսի պէեան էաէլիւմ քի, հանկիսի տիր իթիաալ միւնվէրի, վէ անըն իւզէրինսէ տէվէրան էաէն ախլեագըր հասէնէ, վէ հանկիլէրի տիր եա պու միւնվէրէ վասըլ օլամա-հան, էալսօս նոգթայըր մէրքէզիլէ-տէն սափմըլ պուլունսան ախլեագըր մէզմումէ :

Վէ մասամ քի մագսասըր, վէ անա վուսուլ իչուն վագը օլան խըսմալթը

իւշ նէվէ թագսիմ էտիպ, պիրիսինէ
րէֆֆահը հալ, տիկերինէ հայտի-
հէթ, վէ սալիսինէ շէրէֆ վէ իւրվի-
հէթ մուվաֆֆադիւնէթլէրի տէմիշ
խտիք, իմառի պուրատա պու իւշ ճի-
հէթ իւզէրինաէ տախի զիքը օլունան
միհվէրի իթիտալը կէօթէրիպ, օնտան
սօնրա հէր պիրիսինին պաշգա պաշգա
միւպահատաթընա տէվամ էտէլիմ:

Բէֆֆահը հալ իքի ճիհէթլէ ալընըր
պիրիսի մատի, տիկերի մանէվի
տիր. չուն մաալիւմ տիւր քի ինտան
եարաարըշտա ճիամանիւնէթ իլէ բու-
հանիւնէթտէն մախլութ պիր ճիսմ վէ
վարըզ օլուպ, ճիսմանի ճիհէթի դըս-
մէն հայվանիւնէթէ սալիք, վէ բու-
հանի ճիհէթի իսէ մէլէքճէ գուարէ-
թէ մալիք տիր:

Պու սէպէպտէն արաարըր րէֆֆա-
հը հալ, վէ աֆիւնէթ ու իգպալ տա-
խի հայվանիւնէթ ճիհէթիլէ գուվվէյի
զաիգա վէ լամիսէնին, եանի եէմէք
իլմէք վէ օգշամագ կիպի մատտի իս-
թէքլէրին խօշուտ էտիլմէսինէ, վէ
բուհանիւնէթ ճիհէթիլէ իսէ գալպին
ֆէրահ վէ սէֆա հիսս էթմէսինէ միւ-
թէվագգըֆ օլտուղու հալտէ, պու
խուսուսլարճա վագըր օլան նօգսանի-
հէթ իլէ, թէճավուգքեարանէ հարա-
քէթ իքի ուճտա գալըպ, վասաթտա
օլան հալտըր իշթէ նօգթայը իթիտալ:

Մէսէլա եաշամագ իչուն ինտանըն
նըզամընտա եէեիպ իլմէսի լեաղըմ
կէլի օլտուղու հալտէ, պունլարտան
նէֆսինի մահրում էթմէք մէսլէքինաէ
պուլունան ուեուշուգլար իլէ, տաիմա
պօղաղընա խըսմէթ էտէն էկուլլար-
տա քի գարարսըզըզլար էօյլէ հալլէր
տիրլէր քի, պիրիսի տօղտուղունա
տախի բէշիման, վէ հայվանաթտան

տա էտնա պիր ինտան, վէ տիկերի
ինտան գըեաֆէթինաէ հայվան օլուպ,
պու իքի խույուն միհվէրի իթիտալը
սապըր վէ զէհատէթ տիր. եանի
եաշամաեա քեաֆի, վէ իսթէյի տա-
ֆի օլա պիլէճէք, վիճուտի պէսլէեէ-
ճէք, վէ նէշվ ու նիւմա վէրէճէք տէ-
րէճէտէ, վէ էվգաթըր մուպիէնէտէ
եէեիպ իլմէք վէ պունուն գըլլէթ ու
քէսրէթինաէն, վէ մէէքիւլթ ու
մէշրուպաթըր միւզիրրէտէն հազէր
էթմէք տէմէք տիր:

Սէֆայը գալպտէն իլէրի կէլէն րէֆ-
ֆահը հալէ կէլինճէ, ճիւմէտէն պի-
րի օլարագ սախավէթ իլէ իզահ էտէ
պիլիլիզ, զիրա սախավէթին գուսու-
բու թամա, վէ թէճավուղու իսրաֆ
օլուպ, թամաքեար հէր շէյտէ իգ-
թիզա էտէն սարֆիեաթըր էսիրկէեէ-
րէք, քէնտիսինի կէօնէկէօն սէֆայը
գալպտէն մահրում գըլար օլտուղու
կիպի, միւսրիֆ տախի լիւզիւմսիւզ
վէ պօշ շէյլէլէ իսրաֆ պիրլէ չօգ տէ-
ֆա մուվաֆֆադիւնէթինաէն խօշուտ
գալմաեարագ, վէ աղըպէթինաէ
իսէ, վարընը եօղունու թէլէֆ էտիպ,
էլվէմ վէ էհէմմ օլան սըրալարտա
տախի սարֆ էտէճէք նագըտ պու-
լամաեարագ քէտէր վէ աճը տուեար
օլտուղու տէրքեար, վէ պու իքի խու-
յուն վասաթընտա օլան, վէ շարթը-
իճապ էթմէեէն եէրտէ էսիրկէեիպ,
լեաղըմ կէլէն սըրատա տախի սարֆ
վէ խարճ էտիլմէք ճիհէթինէ միւս-
թէնէս պուլունան սախավէթին իսէ,
հէր մագսատըր հիւսնիւ սիւրէթլէ իս-
թիհսալ էտէր օլտուղու, վէ պու խու-
սուտուն միհվէրի իթիտալը տախի
պու նօգթա իւզէրինաէ ճէրէեան է-
տէր իտույի պէտիտալ տըր:

Հայսիսեթ գաղանմագ իշուն տա-
խի, սըտգ ու իսթիգամեթի միսալ
կէօսթէրմէմիղ քեաֆի ատու էտիլիւր.
զիրա մասալիւմ օլտուղու իւղը սըտգ
ու իսթիգամեթ մէֆուլ իլէյհէ-
րինի միւսթէֆիտ էտէր օլտուղու
իլէ պէրապէր, ֆաիլէրինին տախի
հայսիսեթինի արթըրը պիրէր խա-
սախի միւսթահսէնէտէն պուլուն-
տուղարը պէտիհի, վէ սըհհէթին
ֆըգտանը օլան քիզպ, վէ միւղֆիլի
պուլունան շարլաթանլըգ, հա քէզա
իսթիգամեթին զըտար օլան էյրիլիք,
վէ թագլիտի պուլունան թէզվիրաթ,
իքիշէր ուճտա գալըպ, պունլարըն
տախի վասաթլարընտա օլուպ, վէ
սըհհէթ ու իսթիգամեթ թէսմիւհէ
գըլընան մէմուհ հսվալըն միհվէրի
իթիտալ իւղէրինտէ ճարի օլուր ի-
տուլի աշիքեար վէ ճէլլի տիր:

Նէօվպէթի քէլամըմըղ իւչիւնճիւ
գըսմէթէ, եանի իսթիհսալը շէրէֆ
ու իւլիլիէթէ կէլինճէ, պու տա ու-
լու հիմմէթ վէ համիւէթէ միւթէ-
վազգըֆ օլուպ, պինաէն ալէյհ վա-
գար տէնիլէն ահվալը միւթէաղըմա-
նէնին տէլիլ իթիթիսաղ էտիլմէսի էն-
սէպ տիր:

Չունքի պու խասսիսեթին տախի
մատունունտա ալչագըղգ, վէ մա-
ֆէվղինտէ թէքէպպիր գաիմ օլուպ,
ալչագըղգ գուարէթէ էլ վէրաիլի, վէ
եէտի իգթիտարտան կէլէ պիլտիլի
հալտէ տախի, միւք ու միլլէթ իշուն
պիր խայրաթ վէ սէվապա թէշէպպիւս
էթմէք իսթէմէնէն, վէ օ կիպի աալի
ֆիքրիլէրէ խըսմէթ էթմէքտէն, վէ
անլէրին նէթիճէյի հասէնէսինտէն
պիր շէյ պէրլէմէնէն, վէ տիւնեատա
եալընըղ պիր գուրու գալապալըգ

կիպի կէզէն աաէմէր օլտուղու կիպի
միւթէքէպպիրլէր տախի, եափմա-
տըգլարը վէ եափամատըգլարը շէյլէր
իշուն քէնտիլէրինի խալգա եափա պի-
լիւ կէօսթէրմէք, վէ սըֆաթլարընը
տէյմէղ օլտուղու պիր գըյմէթ իլէ
թաւսիֆ էթտիրմէք ազմ ու չապա-
սընտա կէզէնլէր տիր:

Պունլարաան էվվէլլէրլէր, եանի
ալչագ սընքֆաան ատու էտիլէնլէր
պէլքի տույկու պապինտէ վազուր,
լաքին սալիք օլտուղարը խըյըլըղըն,
մուամէլէ ճիհէթինէ սէտտի պէնտի
միւմանաթ օլմասըյա մահգուր օլ-
տուղարը միսիլու, միւթէքէպպիրլէ-
րին էլլէրինտէն կէլէմէնէն, վէ գուտ-
լէթլէրի եէթիլմէնէն խուսուսաթտա
տախի նիւմաիլքէրէսթանէ իպրազը
քիպը ու զուրուր էթմէքտէ, վէ
մուամէլաթ պապինտէ իսէ հէր շէնտ
աճըղ հալ իմա էյլէմէքտէ օլաճագ-
լարը թապիլի տիր:

Իմտի պու իքի գըսմըն վասաթըն-
տա պուլունուպ, գուտրէթէ մուվա-
ֆըգ տույկու, վէ տույկուեա միւթա-
պըգ տախի մուամէլէ իլէ մութթա-
սըֆ օլան ղէվաթտա պիհագգըն
միհվէրի իթիտալ իւղէրինտէ պիր վա-
գար կէօրիւնիւր:

Պի հագգըն տէրիլ. նիշունքի պէյ-
լէ պիր ալի էֆիքեար վէ իգթիտարա
ֆիլիլէն մալիք օլա պիլմէնին տէրէճէյի
էհէմիւէթինի պիլմէք, վէ գըյմէթի
հագգէսիլլէ թագալը էյլէմէք լեա-
զըմ կէլէճէյի իւք էվվէլ ֆաիլի իւղէ-
րինտէ միւչահատէ էտիլմէլի տիր:

Լաքին թէսիւֆ օլունուր քի, միւ-
թէքէպպիրլէր միւչահատէյի մէղ-
պուրէնի քէնտիլէրինէ ճէլպ էյլէմէք
իւղը պու վազարըն ղասիպի տիրլէր:

(Մասպուսի սօնրու)

Պ Ա Լ Օ Ն

Հիքմէթի թապլէյէ իսթիլլահաթըն-
ճա, հավանըն սագըլլըդ վէ խաֆիֆ-
լիյինի պէնան էտէն տէրէճէնէ միզան
իւշ հաշիա տէնիլը քի, հիքմէթի թա-
պլէնէտէն պու խուսուսու էօյրէտէն
իլմէ էրմէնիճէ օղաչափուռնիւն վէ
Բումճա աշիրօմէթրի իթլադ օլունուր:

Հավանըն խաֆիֆիլը վէ սագըլլը-
ղը, ըսըճագլըդ, վէ նէմնաքլըդ իլէ
վաղը օլուր, վէ սէպէպի տախի ըսը-
ճագլըղըն եաեըպ, վէ նէմնաքլըղըն
թօփլամասը տըր:

Հավատա օլան պու խասսիեթ,
մին էվլէլինտէն պէրու իլմի հիքմէթ
էհլիլէրինի չօդ չէյլէրէ թէչէպպիւս
էթտիրիպ, էնվաի միզան վէ տէրէճէ,
վէ չէչիթ չէչիթ ալեաթը միւվազէնէ
իհտաս էթմիշ օլտուգլարը կիպի,
խաֆիֆ հավանըն վէ խուսուսիլլէ
թիւթիւնիւն տաիմա սագըլլ հավա-
տան եօգարը գօշուշու, վէ խաֆիֆ
չէյլէրին ալէլ խուսուս իչինտէ հավա
տօլու օլան նէսնէլէրին պաթմաեա-
րագ պիթթապի սուեուն իւզէրինտէ
տուրուշու. խաֆիֆ հավա տօլու պիր
զատըն տա եօգարը տօղրու ուշու-
րուլա պիլէճէյինի քէչֆ էթտիրմիշ,
վէ 1783 թարիխինտէ Ֆրանսատա
Մօնկօլֆիէ նաման պիրատէրլէր իւր
տէֆա իչի քեաղըտ գապլը թօպրա-
տան պիր քիւրլէ եափըպ, վէ իչինէ
սաման թիւթիւնիւ տօլտուրուպ տա
չիչիլինճէ հավաեա բէրվազ էյլէմիշ
իտի:

Պալօն իհտասընըն իւր թէճըրուպէ-
սի պու վէճհլէ պաշլաեըպ, օնտան
սօնրա քիւրլէեի ճանֆէստէն, կէտէ-
րէք տէրիտէն, վէ գուրսագտան եափ-

մաեա, վէ իչինէ տօլտուրուլան ըսը-
ճագ թիւթիւնիւն սօլումամասը իչուն
ալթ թարաֆընտա պիր տէլիք պըրա-
գըպ տա իրլէր իլէ իսկարա աումագ,
վէ իւզէրինտէ սաման վէ աթէշ եագ-
մագ կիպի թէտապիր իթթիսաղինէ
դալգըշըլմըշ, վէ չիմսիլէր տէ թիւ-
թիւն եէրինէ հավատան 6—7 գաթ
խաֆիֆ օլան պիր նէվի կաղ իսթիմալ
էտիլմէյէ պաշլանըլմըշ իսէ տէ, պու
անէ գատար իքի ճիհէթտէն տօլաեը
իքմալէ բէսիտէ օլամաեարագ պալօն
իլէ հավաեա բէրվազ էտէնլէրտէն
բէք չօդ թէլէֆիեթ վուգու պուլ-
մուշ տուր: Պիրիսի իսթէնիլէն եէրտէ
տուրտուրուլապ, պատէհու եինէ
գօյ վէրիլմէք վէ մաթլուպ օլունան
թարաֆա չէվիրիլէ պիլմէք իչուն պիր
տիւմէն իհտաս էտիլմէտիլի, տիկէ-
րի, 6 1/2 միլ եիւքսէքլիքտէ հավանըն
խաֆիֆիլի ինսանըն գուվլէթ, վէ
հիսսիեաթընը զայպ էթտիրտիլի տիր.
զիրա օնտան եօգարըսընա չըգմագ
պուրատան պէրապէր հավա կէօ-
թիւրմէնէ միւհթամ օլուպ, եօգսա
թէլէֆ ինթամ էտէճէյի պէտիհի տիր:

Պու իֆատէմիղի թէճըրուպէ օլ տէ-
րէճէ թաստիդ էթմիշ տիր քի, շիւպ-
հէնէ մահալլ եօգ տուր, նիչուն քի
պէրապէր չըգարըլան կէօյէրչինլէր-
տէն պաղիլէրի 3 միլ եիւքսէքլիքտէն
սալը վէրիլտիքտէ գանատլարը իլէ
քէնտիլէրինի զապթա գատիր օլամա-
եըպ խարմանլանարագ եէրէ տիւշ-
տիւքլէրի, վէ 5 միլ գատար եօգար-
տան գօյ վէրիլէնլէր իսէ, գուրշուն
կիպի էնտիլէրի կէօրիւլմիւշ տիր:

Պալօնուն հավաեա զիւտէճէ բէր-
վազ էթմէսիլլէ քիւրլէնին բաթլամա-
սը տա միւհթամէլ օլուպ, չիմտիլիք

խթնէնիէն եւրէ գատար չըդարդ-
տան ոծնրա թէհլիքէսիզճէ էնմէք ի-
չուն, իւսթ թարաֆընա գափազը
պիր տէրիք պըրագըլմագտա, վէ մէզ-
քիւր գափազ աչըլըր գափանըր օլ-
տուլու, վէ իրի տախի դիրինտէ ասըլը
օլան մահալտէ օթուրան զաթըն է-
լինտէ պուլունտուլու հալտէ, աչըլ

իթինա գըլընըր իտէ, պիր կիւն հէր
հալտէ պալօնուն քէմալէ վասըլ օլա-
ճալը, վէ մէսէլլէրտէ տիյնէտիյիմիզ
ուչան ինտանլարըն, վէ զէմանը մա-
ղիտէ Եունանիթմանտա իրի գոնաթ
թագընըլ տա, ուչարագ շաքիւրիւն-
նօսնան չըգըլ զուրթուլմասը ըիվա-
եէթ օլունան Դեգաղուս նամ օյմանը-

Պ Ա Լ Օ Ն

գափասըգճա իչինտէ օլան կազ ա-
զար ազար չըգըլ, վէ պալօն տախի
պիթթէտըրիճ աչաղըլմանմագտա տըր:

Պալօնուն չիմտիեէ գատար թէճ-
րիւպէսի իքմալի իչուն օղըաչըլտըղը
հալտէ, Փարիզին մուհասէրէսինտէ
միւթէվէֆֆա Կամպէթթանըն Բրու-
սիա ասքերի իւսթիւնտէն ուչարագ
տըչարը չըգըլ, վէ պատէհու ալ-
տէթ գըլտըղընա պագըլըր, վէ կէօ-
ղիւմիւզ էօնիւնտէ օլան չըմէնտըֆէր
վէ թէլէղըրաֆ իճատլարընա սարֆը

նըն հագգընտա թէանճիւլ չէքմէյէ
մահալլ գալմանաճագ, վէ ալէմ սա-
հիհտէն պիրէր Դետողուս օլաճագ տըր:

ԻՍԹԻԽՐԱՃ ԹԱՍՏԻԿ ԷՏԷՆ ՊԻՐ

ՎՈԻԳՈԻԱԹ

Ովիդիոս նամ շաիրին «ըլեւա տէ-
նիլէն չէյ օ ճինա եալանճըլարտան
տըր քի, պաղի սէօղլէրի տօղրու չը-
գար» տէտիյի կիպի. իսթիւրաճ տախի
էօյլէ պիր վահելի քեաղիւլ տիր քի,

ՈՒԷՍԹԻՆՍԹԵՐ ԲԻԼԻՍԷՍԻՆՆ ԵՐՈՒՍԱՂԵՍ ՕՏԱՍԸ

վուգուաթ պաղի զարաիպ նէվինտէն
օլարագ թաստիգ էտէր:

Ինկիլթէրանըն Դ. Հէնրիկոս գը-
րալընա չօճուգլուղունտա պիրիսի,
վէֆաթընըն Երուսաղէմտէ վուգու
պուլաճաղընը պէեան էթմիշ խաի:

Մուամիէյհ քիւրսիւլի Գըրալիսէ
գուեուտ էթտիքտէն սօնրա, պու իս-
պար խաթըրնա կէլտիքճէ, սէֆէր իլէ
օլ թարաֆա կէտիպ տէ, էսնայը մու-
հարէպէտէ վէֆաթ էտէճէյիսի զանն
էտէր խաի:

Վուգուաթ պու եա, 1413 թարի-
խինտէ Ուէսթմինսթըր քիլիսէսինտէ
պիր կիւն ափանսըղըն խասթէլէնիպ,
քիլիսէյի մէզպուր տէրունինտէ պու-
լունան, վէ պուրատա ըէամի վազ օ-
լունան Երուսաղէմ օտասընա նազլ
էթտիլէր:

Պիր արալըգ կէօղլէրինի աչապիլիպ

տէ, օլտուղու Եէրի թանընամատը-
ղընտան, Խանընտա պուլունանլարա
նէրէտէ օլտուղունու սիւալ էթմէտէ.
Երուսաղէմ օտասընտա օլտուղու խա-
պէր վէրիլինճէ «էօյլէ իսէ էօմիլմ
խիթամ պուլմուշ տուր, չօճուգլու-
ղումտա էտիլէն իսթիսրաճ կէլտի
չըզտը տէտի, պէն իսէ մուհարէպէ
իլէ Երուսաղէմէ կիտիպ տէ, օրատա
վէֆաթ էտէճէյիմ տէյի պիլիսօր
ուտում, մէյէր վէֆաթըմ պու-
րատա վուգու պուլաճաղըմը պու-
նատա թէչէքքիւր էտէրիմ»:

Ջունքի Ինկիլիզ միլլէթինին քիլիսէճէ
էն միւհիմմ մէճլիսլէրի զիքր օլունան
օտատա իճթիմա էտէ կէլմիշ օլտու-
ղու կիպի, Բիթապը շէրիֆ տախի օ-
րատա թէրճէմէ էտիլմիշ օլտուղուն-
տան, մէզպուր սալա պիր մուգատտէս
մահալլ ատտ օլունուր. վէ 1377 թա-

ընկերներն վէ Բ. Րիչարդսըն ղէմանը հիւքիւմէթինտէ, տիւարլարընտա Երուսաղէմ մուհասէրէ վէ մուհարէ-պէլէրի ըէսիմլէրի օլան բէրտէլէր ա-սըլը օլտուղունտան. իսմինի տախի օ վաղըթտան վէ օ սէպէսլէ ալմըշ խի:

Մ Ո Ւ Գ Ա Տ Տ Ե Մ Է

Պիգ՝ իլն ու Տանիթին մէզիեթ ու Բեմա-լէքինի հիւսնիւ ախլեագ ճիճէթինսէ արա-եանլարսան, վէ ալիմլիք սէնիլէն սըճաթը մէմսուհէե սէզալէր օլմաղլըր իսէ, օ խասսիեթլէ մուքթասըթ պուլունմաղա մուալլագ սըր սէյի քանքեանլարսան պու-լունսուղսումուգ իչուն, սէվէր օլսուղումուգ միլլէթիմիգ արճալընըն, իլն ու Ֆիմուն պապինսէ արգու օլունան քերագգըլարընըն սախի, քասնին վէ քէզնիպի ախլեագ իլէ ինքիմա էքմէսինի ձէնալը Հագղսան սա-խմա քէմէննի էսէր, վէ սէսքի անիգիմիգ-սէն էյէր ճիւզի օլսուն պիր շէյ կէլէպիլիր իսէ, աննագ օ ուղրա սարճ էքմէլիյի արգու էյլէրիգ:

Եթէ պու մագասա մէպնի օլարագ, պու սէճա ՏԵԼԷՄԱԳ Եւմ հիքեանէնին քէրնէմէսինէ նիեթ վէ միւպասէրէք էյ-լէսիք:

Օ՝ ՏԵԼԷՄԱԳ Բի, Ֆըրանսըգ Առ Բ Եպիս-կոպոսու շէօհրէքուար Ֆէնէլօն ալիմին քէլիթի հագաիգմիւնիթի օլուպ, իւշ Եիւզ սէնէնի միւքէնալուգ սուր, գասր ու գըյ-մէթի Եէվմէն Ֆի Եէվմէն քէրէճիւ էքմէ-սէ, վէ սէնէսէն սէնէնէ էլսինէյի միւլսթէ-լիճէնէ միւլէրրէրէն քէրնէմէ պիրլէ Եէվ-Շիւլիւթէյի խօսպուլ օլարագ, ումում ազվամը միւլէմէսինէ Եէվէսթէկեանընըն իւնֆիւլանը քըճըլիեթիսէ սախի, սէսքի իճքիխարլարընա քէվսի էսիլէ պիլմէսէ սիր:

Չունքի Ֆէնէլօն՝ հէր Եէ գասար Բիքալը հիմէթնիսալը մէզպուրինի, մուալլիմի պուլունսուղու ՓԴ Լուղովիկոսուն հա-ճիսի Պրկոնիա Տուգասընա սէրս իքթիսալ

էքմիւ իսէ սէ, կէսէրէք ինսէլ իւլամա վէ իւսէպա գասր ու գըյմէթի քագսիր վէ քան-սին էսիլէրէք էրէճի Բէսպի ումումիեթ էքմիւ, վէ պինաէն ալէյի օ կիւնսէն Շիւ-սիեթ գասար, ալէմի մէսէնիեթսէ պինա-գիր պիր սէրս Բիքալը հիւլմիւնէ կէշմիւ սիր:

ՏԵԼԷՄԱԳ՝ Ֆէնէլօնուն պիր էօլմէգ Էսէրի վէ ուլում իլէ պէրապէր էսէպիեթ պա-պինսէ միւլէթնիր օլան Բիւքալ ու Բէսա-լիսէն ճիւլէսինին սէրմէրի, վէ սէեթալի-լիրիգ Բի, պիր միլլէթ, պիր մէմլէթ, վէ հաքթա պիր Ֆէրս Բիքալիսանէսինին գի-գըլմէթ միւնէվիէրի սիր:

ՏԵԼԷՄԱԳ՝ Լամարքինին գալիլինէ խասսիեթի սէլասէնի հալի սիր. Եանի ինսանիեթէ քաալիմի քէզնիպի ախլեագ իլէ մաէն մալիւմաթը միւլիսէ վէրինի, օգուսուգնա իսթէ կէթիրինի, վէ հայրէթ պախս սուրէթսէ Էճֆեար ու գուվէլի մու-խալիէլէնի քէվսի էսինի պիր քէլիթաթը հիմէթաեթ սըր:

ՏԵԼԷՄԱԳ՝ Իւնֆիւլանը շէպապէթսէ սախի, կէօղլէրսէն քէրսէյի ճէհալէթի չօգ վէ իզալէ, վէ Երոսուն միւլիրր ալեագա մաւալէլէրի Եագընը օղլարընա, Աքէնասըն գալգանը իլէ մուգապէլէ էյլէր:

Իւլիիեթ վէ Ֆագիլէթ Եէ՝ սէմէ օլսու-ղունու, վէ անըն Եիւսէք մէվգիսինէ քէ-վէսիւլ էքմէնին Եօլ վէ ուսուլունու, սու-րէթի միւլսսիւրէսէ քէնս ու Եասիհաթ էսէր էօլլէ պիր Էսէրի միւլէմմէր սիր Բի, Ֆը-րանսասան գուհուր պիրլէ ալէմի մէսէնի-եթի պիր գաթ սահա քէնմիր էյլէմիւ պիր Բէվէլէյի քիւրգիեալը դարալի սէմէ իչուն, ինքիրագ վէ իքթիպան էսիլէմէգ:

Եաւասըն՝... Ֆէնէլօնուն գիւրի ճէմի-լինի էպէսի գըլան ՏԵԼԷՄԱԳԸ. վէ Եաւա-սըն՝... անըն հայաքալալսէ սէմէրէսինսէն Բէսպի քէլէզգիւզ էսէն միլլէթլէր՝... վէ իճքիխարլ պիգարար էքսին պէօլլէ պիր սանէմի մանէվիինին մէրէզի, վէ իլն ու մէսէնիեթին համիսի օլան Ֆրանսա...:

Իմսի պու իգալալ, մէսէնի միլլէթլէր սըրասընսա պուլունան միլլէթիմիգի սախի հիսսէմէնս էքմէք իւրէք, էկէրչի 1826 քա-րիսինսէ Զ. Մանուէլ Վ. Ջախջախեան.

վէ 1850 վէ քէրար քասնին իլէ 1863 քարիլէրինսէ Հ.Նդուարդ Վ. Հիւրմիւզեան քարաձլարնսան գրաքառ լիսանըմըգա քէրնէմէ օլունուպ, մուսավլէր օլարագ Վէնէսիկսէ քապ էքսիրիլմիւ, վէ 1860 քարիլինսէ իսէ, Հ.Ամբոսիոս Վ.Գալժա-եան հիմմէքիլէ պիր քարաձր Յրանըգնա, վէ սիկէր եանը աշխարհաքառ օլարագ. վէ եինէ այնի քարիլսէ աշխարհաքառ լիսանըմըգա քէրնէմէ պիրլէ միւլէմմէլ վէ մուսավլէր պուլունարագ, Փարիսէ քապ էքսիրիլպ, միլլէքիմիգին լիսանընա աօինա օլան գըսմընա, պիր հիմմէքի Ֆէվգէլասէ վէ Ֆէսալեարըգ էքսիլմիւ իսէ, Էրմէնինէ պիլմէնէն, եախօս Թիւրքնէնի մէգփիւր փրապլարըն լիսան վէ իպարա-քընսան զիեասէ աճնաեապիլէն միլլէք-սաշարըմըգըն, պէօյլէ պիր նասիր իլ էմ-սալ փրապըն միւքալէսարնսան մահրում գալմալարը, Բէնսի հիսսիեաքըմըգնա աշէ-քա պիր սաղը սէրուն օլմագսա օլսուղուն-սան, վէ պու սուկլումուզ իսէ, միլլէքի-միգին օ' գըսմը կէնէլէրինսէն ճէչէլէրինի կիրսապը մէնէլէնէ կէօքիւրմէսէ պու-լունան Յըգսանիյի էսէպ ու Բէմալէք իչուն չարէսագ օլապիլիր, պու փրապսան միւ-էսսիր սիկէր պիր քէլիճաք ինքիսապ էքիլմէնէնէնի միւլահագասը իլէ քագվի-նէք պուլսուղունսան, պիզ սէ միլլէքիմի-գին օ' գըսմընա աճիզանէ պիր հիւսնիւ խըսմէք, վէ Մէնսօրուն նասաին վէ ճէ-վապը քիւսէվապլէրինի հարալեաք վէ յուամէլաքը վագապլարընա մաշալէի սէլամէք իքքիլսագ էքմէլիյէ միւնասլէրէք էյլէսիւ:

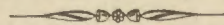
Պու պապսէ պիլ իսքիեար վէլ իճքի-խար չէփիլէն զահմէք ու մէշագսան պահս էքմէլ իսքէմէմ. չունքի մագսաքըմըգ Յալարի պիր խըսմէք իփէն. անը սա իս-քիլընա իլէ սաքմագ ճիհէքինի քէնվիզ էսէմէմ:

Աճնագ՝ շուրասընը իսքար էսէրիմ փի, պու միսիլլու քէշպպիւսաքը ճէսիմէսէ, պագի միւքէրնիմ վէ մուհարրիլէր, էվվէլ պէ էվվէլ պիր համի վէ մուավին քէսա-րիփնէ շուրու էսէր օլսուղու, վէ հուսու-

լու մաքլուպու անըն իլէ քէլմին էսէր պուլունսուղու հալսէ, պիզլէր աննագ ձէ-նապը Բէրվէրսիկեարըն եարսըմընա իս-քինասը հարալէք էքսիփսէն սօնրա, քա-րաձըմըգսան մէվգիյի Յիլլ ու ինրաեա կէքիլիլէնէյի լաշէֆ պուլունան ճէր ճէվի դայրէքի, վէ զէվաքը փրապլէքըմէրան վէ գասրէքինասան ճանիպինսէն իսէ, միւն-քագլէր պուլունան քէնվիզ ու համիեքի սէ, վուսուլու ճիեքիմվզէ վէսիլէնու ասս իլէ եօլա չըգմըքըգ սր:

Յրանըգնասընսա օլան քէհայեիւրիւ նալիպ Էսիմիլէրին Փարիսէն ճէլպի իչուն ճէր միւլէփլաքըն կէօզէ ալընըղը կիպի, մասսէքէն սախի մա զիեասէքիւն Ֆէսա-լեարըգլար ինրասընա հագըրլանըլմը, վէ պու ճէր ճէվի սայ ու դայրէքի Յալար-րանէ իչուն էյէր պիր միւլեաճաք պէլէ-մէֆ վար իսէ, օ' սա սէվկիլիւ միլլէքի-միզէ ինսա էքմէլ աղուսունսա օլսուղու-մուզ իշպու նասիր իլ էմսալ էսէրին քէսնիլի միւլէփլաքը պապինսէ, ճէր Բէս քարաձընսան հիչ հիւլմիւնսէ սէմէֆ օլան մուավէնէքի մասսիլէսէն, վէ Բէնսիմիզնէ իսէ ճէման պիր իճքիլսար ու միւլահա-քը սըրճիլէսէն իպարէք օլանագ սր:

ՏէլէՄԱԳըն, ճէր ճէ գասար աննաշը-լըր պիր լիսան իլէ քէրնէմէսիլնէ չալըքըլ-մըք իսէ սէ, մէալ վէ մէճհուսու աալի, վէ քաապիր ու քարիլէրինին մուխքասար միւլճիս պուլունսուղու պէսիհի իսուլին-սէն, մէզանայը հագըգէսիլնէն սափմամագ իւզրէ հասպէզգարուր իսքիմալ էքիլմիւ օ-լան պագի Արապի վէ Յարսի Բէլիմաք, վէ մա մաճիհի սալընսա օլան պիր չօզ ղիցաքանակսն հիփեաեաք, վէ խուսուսի լուղաք իչուն սախի խիքամընսա պիր լու-ղէքնամէ քէրքիպ էքիլէրէֆ իզահաքը Բեա-ճիլէ իքա, վէ զարիունու փրամըն օլ պապսէ սախի իսքիճասէ էքմէլէրինէ ի-քինա էքիլի:

ԳԱՅՍԵՐԻՅԵՆԻՆ ԱԹԻԳ ԳՕՃԱՊԱՇԸՂԸՂԸ

ՕՆ ՊԻՐԻՆՃԻ ՊԱՊ

ԹԷԼԻԲԷ ԻՅԻՆՏԷ ԻՔԻ ԵՕԼՃՈՒ

Եստան գար արշընլար իլէ օթուր-
տուգտան սօնրա հաւա լաեղը վէճհէ
խըրսընը ալմը, վէ պուլութլար տաղը-
լըպ կիւզէլ պիր պէրրազլըգ իլէ պէրա-
պէր շէտիտ աեազլար պաշլամը իտի:

Կիւնիւն պիրիսիտէ չին սապահ Սուսս
գափուսուստան տըշարը իքի աթլը չը-
գըպ կէրմիր եօլունու էլէ ալտըլար:

Պու եօլունլար սըգը սըգըեա պիրէր
Օգնու օղու քիւրքլէրինէ պիւրիւնմիւշ
օլտուգլարը հալտէ, պաշլարընա տա հէ-
ման կէօղլէրի կէօրէճէք գատար արա-
լըգ պըրադարադ պիրէր տէ Աճէմ շալը
սարմալամը իտիլէր քի, եաշմագ կիպի
պուրունլարընա չէքիլմիւշ օլան եէրինտէն
իլլէեէն նէֆէս, ագապինտէ տօնմագ-
տա, վէ շալըն օրասընտա էլմաս խիւր-
տէլէրի կիտի պուզ պաղլամագտա իտի:

Մէրգուման չէհիր զօգազլարընտա օլ-
տուգնա իզ պուլարադ զօրլուգ չէքմէք-
սիդին խարիճի չէհիրէ չըգտըլար ամմա,
Տէպալաղլսանէ չէլմիսինտէն իլէրի պիւ-
թիւն հազը գար իլէ տիւմ տիւզ օլուպ,
եօլ վէ իզէ տաիր հիշ պիր իշարէթ կէօ-
րիւնմէզ օլմուշ օլտուղունտան, վէ կէ-
րիսինէ տէօնմէք իսէ հէմ չօրպաճըլարը-
նըն խըրսընա տօգունուպ, վէ հէմ տէ
քէնտի ելլիթլիքլէրինէ եէտիրլէմէեէ-
ճէք պիր ճէսարէթսիզլիք օլաճաղը տէր-
քեար պուլունտուղունտան, իսթէր իս-
թէմէզ բէրվանէ եազըսընըն սէյուլթլէ-
րինի կէօգէտէրէք, վէ «պիր տէֆա կէր-
միր աէրէսինի պուլուր իսէք, օնտան էօ-
թէսի իշուն պիր չարէ տիւշիւնիւրիւզ»
տէեէրէք եօլարընա տէվամ էթտիլէր:

Էսնայը լահտէ էսիքլէրէ լասթ կէլիպ
տէ, աթլարըն պօլլարընա պէրապէր գար-
լարա կէօմիւլմէլէրինի, վէ քէնտիլէրինին
տէ նիշէ տէֆալար թէնկէր մէնկէր օլա-
րագ էօլլամ տէրէճէլէրինէ կէլմէլէրինի

պիրէր պիրէր եաղմագ իճապ էթսէ ճիւր-
լէր տօլտուրաճաղընտան, շու գատար
իլէ իքթիֆա էտէրիզ քի, էյէր գար եը-
ղընթըլարընը եարըպ տա գաշա պիլմէք
միւմքին օլաա, ալթլարընտա պուլունան
աթլարըն պիր տազըգա պիլէ տուրմա-
լարը գապիլ օլամագ, վէ քէնտիլէրինին
թէնկէրլէնմէսի իսէ, պիր սէրթմա հալտէ
օլմագ լէազըմ կէլսէ պիր տէֆասընա
պիլէ տաեանըլամագ իտի:

Պիշարէ հայվանլար գարընլարընա գա-
տար գարա կէօմիւլտիւքճէ փուֆուլա-
եղպ փուֆուլաեղպ եէքինմէքտէ, վէ եէ-
քինտիքճէ իսէ տահա զիեատէ հիսապ-
սըգ պիր պաթաղա տիւշմէքտէ իտիլէր:

Պապի էօն աեազլարը քիւլլիւէն կէօ-
միւլիւպ սաշ աշաղը կէլիր, պապի տա-
խի արգա աեազլարը էսիքլէնէրէք շագ
գալգմա կիպի տինէլիր իտիլէր: Հէլէ
փուֆուլաեղլարընըն պուլուսուստան,
պըեղգ գըլարը իւզէրինտէ թութան
պուլլար պիրէր չընճըգ քիւբէ կիպի սա-
լընըր, վէ խաֆիֆ նէֆէսլէրին տօնլարը
իսէ պուլունլարընըն իշինէ գատար պէ-
եազ խալ չէքլինտէ սուվանըր իտի:

Քէնտիլէրինէ կէլինճէ, աթլարըն էօն
թարաֆտան կէօմիւլմէլէրինտէ եիւզիւ
գօեու թէնկէրլէնէրէք, վէ արգա եան-
տան էսիքլէնմէլէրինտէ սըրթ իւսթիւնէ
տիւշէրէք պիւթիւն չապալարը, էվվէլ է-
միրտէ աեազլարընը իւզէնկիտէն գուր-
թարմագ իշուն օլուպ, օնտան սօնրա
պէօլէնիպ եասսըլթմիւշ օլտուգլարը եէր-
լէրտէն սըջրաեղպ սըջրաեղպ գալգա-
րագ, գըմըլտաեամագ օլմուշ աթլարընըն
տիւզկինլէրինի գօլայճա եազալար իտիլէր:

Պու շաշկընլըգ մէրգում եօլունլարըն
ինտինտէ, աեապ շիտտէթինին եէթիւ-
տիրտիյի բէրուշանլըղա նիսպէթլէ պիր
չէյ տէմէք տէյիլ իտի. նիշուն քի կիւն
տօղու թարաֆընտան էսէն չէտիտ վէ
զէհիրլի լուզիկեարլար, պիր գաթ տա
տաղլար վէ օվալար իւզէրինտէն գար
սօվուգլուղու իլէ պէրապէր էլինթիլէր
ալըպ տա լասթ կէլէն եէրլէրինէ վէրիւ-
տիրտիքճէ, իւզէրլէրինէ գուրլուն եաղ-

տըրըրեօր կիպի թէհամիւլ օլունմազ ֆէնալըզար եէթիշտիրմէքտէ, վէ ճան-
լարընտան պէշտիրմէքտէ իտի:

Կէրջի աֆագը սէմատէն հէնուզ նը-
սըֆ քիւրրէսի կէօրիւնմէյէ, վէ զէրին
զիեասընը թէլքեարի սիւրէթտէ սաշա-
րագ, գարլար իւզէրինտէ ճընկըլար, վէ
հավատա գասըրկալանան գար թօզուն-
թուլարը իւսթիւնտէ իսէ, ալաիմի սէմա
կիպի, հիսապսըզ վէ ըէնկ ըէնկ փար-
լազըզլար հասըլ էթմէքտէ օլան կիւնէշ,
պու պիշարէ եօլնուլարըն սապընա գուվ-
վէթ վէրիւր իտի իսէ տէ, հիշ տէյիլ իսէ
պիր գաշ սաաթլար ըուզիկեարտան խալի
օլան պիր էսիք մահալտէ պարընըպ տա,
կիւնէշ եօգարըլանտըգտան, վէ ըսըճա-
ղը արթտըգտան սօնրա եօլլարընա տէ-
վամ էթմէք իշուն, ալտըզլարը էմիրէ
կէօրէ ճէսարէթ էտէմէտիքլէրի, վէ վագ-
թը մուալեհնտէ ալտէթէ մէճպուր պու-
լունտուզլարը իշուն, օ հալտէ տալի
վար գուվվէթի սարֆ էտէրէք, վէ հէր
պիր թէհլիքէեի տիյնէմէեէրէք տուրմա-
եըպ կէթմէք խթէրլէր իտի:

Իշթէ պու պին տիւրլիւ թէհլիքէլէրի,
վէ թարիֆի զայլը գապիլ օլան սէֆա-
լէթլէրի չէքէրէք կիւճ հալ իլէ Բինէսլէ-
րէ տօղրու եանաշըպ, վէ կէրմիւր տէրէ-
սինի տուլթուրաճազլարը սըրատա, նէ
պագարսըն պիրտէն Սրկընճըգ թարա-
ֆընտան, գըեագ ըուզիկեարլար իլէ եէլ-
քէնլէրի տօլտուրուպ տա տէնիզի եարա-
րագ սաղըլըպ կէլէն կէմի կիպի, պիր
գար տէրեասըլ չէքլի ալան տիւլ օվաւտան
տէրէլէր աշարագ, վէ գասըրկա գալ-
սըրարագ խըշըմ կիպի պիր հէյպէթլի
գուրթ տուր կէլիպ պունլարըն իւզէրինէ
սալտըրտը:

Ճանալարըն իքի պիլէ քիշիեէ սալտըր-
մաեա ճէսարէթ էտիշինտէն, հէմ քէն-
տիսինին զաեէթ ազընըլըզ, վէ հէմ տէ
նաշար հալտէ աճըլը անաշըլըլը, վէ ա-
տէթի իզթիգասընճա թա եարըմ սաաթ-
լըգ եէրտէն գօգու ալտըլը թարաֆա
տօղրու սալտըրմըլ օլմասը մէհմուլ օլու-
նուր իտի:

Մէրգուման եօլնուլարըն պիրիսի հայ-
տուտ Մուսթաֆա, վէ տիլէրի տալի
Մեքիսէգ ախպարըն գարըսը եէյէնի,
վէ 99 թանէլի թէզպիհի օլան իլիթիեար
վալիտէնին մախտումի Յովակիմ իտի:
Պու եօլնուլուզլարըն սէպէպի իլէրիտէ
պէեան օլունաճաղընտան պուրասա ի-
ֆատէսի իճապ էթմէեիպ, եալընըզ չու
գատարը մաալիւմ օլտու լի, Եղիա չօր-
պաճընըն պիր սըգը էմիր իւզրէ Ս. Կա-
րապետ վանքընա կիթմէքտէ իտիլէր:

Աճ գուրթ չաշըրթմաճասընա պիր գաշ
տէֆա Հայտուտ Մուսթաֆանըն աթը-
նըն էթրաֆընը տօլաշըպ, վէ արգա ա-
եազլարը իլէ գար սափուրարագ մէրգու-
մու թօզ տիւման իշինտէ պըրագտըգ-
տան, վէ սիլահա տալրանմաեա մէյասան
վէրմէեէճէք տէրէճէտէ պունալթտըգ-
տան սօնրա, պիր արալըգտա պիրտէն սը-
շըրասըլը իլէ գազմա աիլէրինի աթըն
գարնընա սաագըպ եըրթմասը, վէ Հայ-
տուտ Մուսթաֆանը տա աթտան աշա-
ղը ալարագ պօղազընը խըրփալամասը
պիր օլտու:

Պու էանաւա Յովակիմին սօփուզ շիտ-
տէթինտէն տիւրէեէն վիճուտի պիր գաթ
տա գօրգու տիւրէմէսի չալմաեա պաշ-
լաեարագ, սիլահա տալրանմագ տէյիլա
աթընըն տիգիինինի պիլէ գապիլ էտէճէք
մէճալի գալմատը, վէ գաշսա գուրթու-
լամաեաճագ, վէ տուրսա քէնտիսի տէ
փարչալանսճաղընը պիլիպ, վէ տէ
գուրթլարըն էքսէրի ֆէրեատ ու ֆիղան
սէսինտէն իւրքէր տէ գաշար օլտուղու-
նու էշիթմիլ օլտուղունտան իւմիտ քէ-
սիքլիյի իմա էտէր եանըգ եանըգ սէսլէր
իլէ «եէթիշին գուրթ աւտէմ եըգտը» տէ-
եու վար գուվվէթլէ պաղըրըր իտի իսէ
տէ, ֆիքրինտէն տէ «պէօյլէ կիւնտէ վէ
եազը եիւզիւնտէ քիմէ՞ չաղըրընօրսուն
ա՛ չաղըն» գըլըզը սէօզլէր կէշիրիւր իտի:

Լաքին սօն իւմիտ քէսիքլիյի իշինտէ
տալի ինսան Ալլահա կիւվէնմէլի, վէ
տէ գալպի գուվվէթ էթմէլի տիր Գուրթ
հէնուզ հայտուտ Մուսթաֆա իլէ օղ-
րաշըր իքէն, Յովակիմին սէսինէ օրա-

լորտա պուլուռնան ինչէրտէն տէօրթ նէ-
ֆէր բիւր սիւահ ճանապար ավճըլարը
չըզըս, վէ գուրթ իսէ ալոյնուռն տէօն-
մէմէսի սէպէպլիլէ պուռնլարըն կէլտիլինի
կէօրէմէտիլինտէն պիրտէն պիր օրթա-
լաորըլար:

Ազղըն ճանապար հալազասա օլտու-
ղունու պիրինճէ հէր նէ գատար ավընը
պըրագըս գաչման տուրալաշտը իսէ
տէ, ավճըլարըն սալտըրտըզլարը թազը-
լար վէ ալ քէօիէքլէրի իլէ մէթէրիսլէ-
րինտէն քէնտիլինի գուրթարամատը, վէ
ագըպլէթ քէօիէքլէր հէնուզ գօվալա-
մագտալար իքէն, պընզըլարը եէնի
թէրլէմէքտէ օլան չամ տալը կիպի պիր
կէնճ ավճընըն գուրչունուռն իսապլէթլէ
եանընա երգըլտը:

Ավճըլար գուրտուն գանա պօեատըղը
գար իչինէ սէրիտիլինի կէօրինճէ սօ-
լուզլարը կէնիլիկիպ, հէման Հայտուռ
Մուսթաֆանըն եանընա գօղուշտուլար.
ամնա չիչարէ մէրգուռն պօղազընտան
ագղըն գուրթ էօյլէ պիր տիլ կէչիլմիլ
իտի քի, ըլկըն ըլկըն ագան դանըն ար-
գասը քէսիլմէքտէ, վէ եանընտա եէօ-
րէսինտէ տօնուպ բէլթէլէնմէքտէ, վէ
քէնտիլի իսէ եարը ճանլը օլտուղու
հալտէ գըրմըզընա պօեանմըզ գար իչին-
տէ տէպլէնմէքտէ իտի:

Խայըն գուրտ իլք խըզ իլէ աթըն գար-
նընը փաթլատըպ տա երգտըգտան սօն-
րա, Մուսթաֆանա տա աման զէման
վէրմէմիլ վէ պու հալէ կէթիլմիլ իտի:

Ավճըլար Հայտուռ Մուսթաֆանը պիր
մէշլահ իչինէ ալըպ վէ տէօրթ թարա-
ֆընտան թուրարագ, վէ Յովակիմի տէ
պէրապէր ալարագ ինլէրինէ կէօթիւր-
տիւլէր, վէ օրատա Յովակիմտէն քէն-
տիլէրինի սիւալ էտիպ տէ Եղիա չօրպա-
ճընըն ատէմիլէրի օլտուզլարընը աննա-
եընճա նէ էտէճէքլէրինի պիլէմէտիլէր:

Պիր արա Հայտուռ Մուսթաֆանը օ
հալինտէ վէ Յովակիմի տէ պէրապէրինճէ
կէրի կէօթիւրմէք իսթէտիլէր. Լաքին
Մուսթաֆա ճան չէքիլտիլմէքտէ օլտու-
ղունտան չէհիլէ եէթիլաիլիլմէյէճէյի-
նի, վէ Յովակիմին մանասթըրա կէօն-
տէրիլմէսի պէճիտ վէ կէրի գալմահաճագ
պիր իլ իլուն իսէ, ավտէթի չօրպաճընըն
էֆքեարընա գըատ կէլէճէյինի տիւշիւ-

էրէք, պիրիսի օրտա գալըպ Մուսթա-
ֆանը կէօզէթմէք, պիրիսի չէհիլէ կէ-
տիպ վուգուաթը չօրպաճընա իսապէր
վէրմէք, վէ իքիսի տէ Յովակիմի ալըպ
մանասթըրա կէօթիւրմէք իւզըն սօն գա-
րարը վէրաիլէր վէ աթլարը չէքտիլէր:

(Գուստուռ պաշտեալ)

Ս Է Ֆ Ա Լ Է Թ

Նէ տիր աճապա շու էսրարը հիք-
մէթ քի, ալիմիլէրին պիլկիսինի, միւ-
էլիֆլէրին գալէմինի, վէ էֆրատը ա-
լէմին աղլընը ֆիքրինի բէրիշան էտի-
եօր ... պունա քիմնէլէր պիր հիւքմ
վէ գարար, եախօտ մանայը հագա-
իգչիար վիրէմէեօր. վէ տէ հիլ պիր
ճիհէթլէ մուհաքէմէ, եախօտ պիր
նէվի էմնալ իլէ մուգաեէսէ էտէ-
մէեօր...

Հագըգէթ նէ տիր աճապա պու
հալը տէհչէթ իլթիմալ քի, փէք աղ-
լարընըն, վէ հաթթա չօգճա էլինտէն
ճիւզիւ քիւլիւ պիր խայր վէ մուա-
վէնէթ կէլէ պիլէմէեէն թագըմլարը-
նըն ճիլէրինի տէլտիլի, քէնտի տէրտ
ու իհթիեաճլարընը ունուլթուռ-
ուպ տա, աղ ու ֆիքրիլէրինի անըն-
լա իշլալ էթտիրալիլի եէրտէ, էօթէ-
տէ իսթէրլէր իսէ հիմնէթ. տիլէրլէր
իսէ էզ հէր ճիհէթ իղալէյի զարու-
րէթ էտէ պիլէճէք պիր գըամը քէսի-
րէ, զէրրէ գատար թէէսիլ իշլէտէ-
մէեօր:

Տիրիլ ... վէ հայհաթ. աճապա նէ
տիր օլ զուլմէթի միւսիւպէթ քի,
տիւնեանա հայաթպալս իլունէլին
բէրթէվի զիեասընտան պիր ինճէ թէ-
լի օլուն պարի, հիւքմ ու թէէսիլ իշ-
լէտէմէեօր, զուլմէթ զուլմէթ իւզէ-
րինէ պիլ իլալէ մասաիպիլին գալ-
պիլին թաղեիգ էտիպ կէտէեօր...

Պաշտպանը զենք ու սուրուր իշխնուտէ սաաթլարընը ուշար կիպի կէշիրտիքլէրի սըրատա, պունլարըն կիւնլէրի այ, վէ այլարը եըլ գատար հիւքմ վէ աղըրըզ վէրէրէք, հէր պիր տադըգալարը վէ հաթթա հէր կէօզ աչըպ եումմալարը քէնտիլէրինէ պիր եէնի տէրտ պաղըշլաեօր:

Սաիրլէրի սէֆայը գալպ, վէ ըէֆֆահը հալ իլէ եաշատըգլարը եէրտէ, պունլար պիր գուրու թէսէլլի պիլէ պուլամաեօր: Վէլ հասըլ ծնլար կիւլտիւքէ պունլար աղլաեօր, ծնլար քէյֆ էթտիքէ, պունլար եաս թուլթաեօր, վէ ծնլար եէեիպ իշտիքէ, պունլար աճ սուսուղ սըղըլաեօր . . . :

Մէվլուի պահսըմըզ չօղլար իւզէրինէ հիւքմ էտէն սէֆալէթ ու միւսիւպէթ տիր. օ միւսիւպէթ քի. սասնաթը գասապըզ օլանլարըն պիր պիւչագտա ճանընը չըգարմաեա ալըշմըշ օլան էլլէրի, օ պիսուշ վէ մաղլում հայվանլարըն, վէ անասը սիւտիւնտէն հէնուղ քէսիլմիշ մասսում վէ մահֆուպ գուզուլարըն, թիւլլէրի իւրըրէրտիճի, վէ գալպլէրի ալթ իւսթ էտիճի մէլէմէլէրինէ, բահմ էթմէզ օլտուղու, վէ գան պիւրիւմիւշ կէօղլէրի իսէ, պիր եանընտան խոնալուտ պաշլարընը գանարաեա սարգըթտըզլարը եէրտէ, վէ ֆէրի սէօնմէք իւզըլէ պուլունան կէօղլէրինի, եարը եուլմուպ տա տիլլէրինի տըշարը պըրագտըզլարը սիւրէթտէ, արթըզ ճանլարընըն ճէսէտտէն այըըլըեօր օլտուղունու իմա էտէր եօլլու պիւթիւն վիճուտ իլէ սէյրիմէլէրինի կէօրմէզ պուլունտուղու միսիլլու, ինսան գըսմընտան նէշէլէրինին տախի թաշ քէ-

սիլմիշ եիւրէքլէրինէ, միւսիւպէթ վէ սէֆալէթի պիւնիհաեէե տիւշար, վէ հէր նէվի զարուրէթ իշինտէ կիրիթթարը ահ ու զար օլան պիւնլէրճէ հէմֆինսլէրինին թաշլարը տախի լիգգաթա կէթիլիճի հալը բիւրմէլալարը գաթան թէէսիր իշլէտէմէեօր:

Մէյերշի միւսիւպէթ ու սէֆալէթ տէնիլէն շէյ, ֆըսգ ու ֆիւճճիւր իշուն մաղֆիրէթ օլուպ տա, ալէլ ումում սէֆիլլէր կիւնահլարընըն էճըրինմի չէքէեօր . . . խայըր՝ զիրա էօյլէ սէֆիլլէր վար տըր քի, սէֆալէթի ֆէվգէլ զաեէ իշինտէ տախի, գանաաթլա եաշամագտա, վէ քէնտիլէրինի իսէ, ճէննէթ պաղչէսիւտէիզ սանմագտա տըրլար: համա ու շիւքրանիէթի պիր լահզէ պիլէ աղըզտան պըրագմամագտա, վէ նէշէ նէշէ հալը սէատէթտէ պուլունուպ տա հիշ պիր շէյէ իհթիեաճ չէքմէնլէրին իրթիքեսայ էթտիքլէրի մէզմում հալլէրէ, պունլար էշէտտի իհթիեաճ իշինտէ տախի սիւլիւք էթմէտէն գօրգմագտա տըրլար:

Պու մաաքիւս հիսապա նէ տէմէլի, պիրիսինին քէմալէ լաեըզ հալի, քէմալտէն մահրում օլմագլատա պիթմէեիպ պէվալա մաղհար օլուր, վէ տիկէրինին ճէֆաեա միւսթահագգ ահվալի, ճէֆատան խալի օլտուգտան տա պաշգա սէֆաեա միւսէսսէր օլմուշ պուլունուր իսէ, վէ էն զարաիպ վէ տէհշէթի միւճիպ եէրի տէ շու տուր քի, սէատէթէ լաեըզ իքէն միւսիւպէթէ տիւշար օլմուշլար, միւսիւպէթէ միւսթէհագգ օլտուգլարը հալտէ սէատէթէ նաիլ օլմուշլարըն մուալէնէթ վէ հիմմէթինէ տէ միւսթաճ օլուպ ծնու տա պուլամագ իսէ, պուտէհշէթի մէնղարէեի, հանկի ըէսսամ

ԵՐԱՆՈՒՅԻ ԻՍՄԻՆՏԷ ՊԻՐ ՏՈՒԼ ԳԱՏԵՆ

նագշ ու թէրսիմ. հանկի ալիմ թաա-
րիֆ ու թէֆհիմ էտէ պիլէճէք, վէ տէ
հանկի հաքիմ մուհաքէմէսինէ ճէսա-
րէթ էտէճէք տիր:

Վէ պէօյլէ պիր թէն կէօղինին
կէօրիւճիւլիւնտէն ուզագտա, վէ
ագլ ու ֆիքրին գուտրէթինտէն եօ-
գարլտա օլան պիր խուսուսուն էս-
րարը հիքմէթինի, գուտրէթի իւհի-
նէ վէրմէքտէն պաշգա նէ տէնիլիր:

Միսալ՝ միւպահասաթըն մէտարը
իզահաթը օլտուզունտան, իշպու պահ-

սըմըզլա մագսատըմըզը պիր վուգու-
աթ իլէ աննաթմապ խաթէրիզ:

Պուրատա ըէսմի վագ օլունան պիր
սուլ գատըն իլէ գուճաղընտա եա-
թան մասսում վէ չօճուգլարընըն,
ոտքին օլտուգլարը օտալարընըն վէ
մահզուն ու միւքէտտէր հալլարընըն
ըէվիլինտէն, պիր միւսիւպէթի ազիմէ
իլինտէ օլտուգլարը աննաչըլընօր...
պագալըմքի նէ տիր տէրալէրի ա-
ճապա:

(Մապաշի սօնրա)